

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 267.

V Ljubljani, v ponedeljek 22. novembra 1886.

Letnik XIV.

Evropa in Bolgarija.

Po raznih govorih, s katerimi se državniki ponašajo pred Evropo in po časnikarskih člankih večjih listov, težko uganemo, kaj hoče „evropski koncert“ ukreniti gledé Bolgarije. Toliko je pač gotovo, da se Evropa boji severnega orjaka, ki hoče v Bolgariji imeti proste roké. Položaj na Balkanu je kritičen, na niti visi evropski mir, akoravno visoka gospóda narode tolaži z večnim mirom. Smelo trdimo, da smo se za korak približali poginu evropske Turčije.

Pred osmimi leti je Evropa poznala Bolgarijo le po imenu. Slišal si od Balkana le odmev zatirane raje, a danes je Bolgarija tečaj evropskega mirú. Dogodjaj 21. avgusta v nekdanji turški deželi prestrašil je celo Evropo. In kaj poreče Evropa na to?

Dolgo let so državniki in časniki govorili o „evropskem koncertu“, ki z ubranimi glasovi ziblje narode evropske v sanjah mirú. Ti zvonki glasovi pa so nedavno postali pravi vrišč iz zverinjaka. Dve leti je trocarske shode svet imenoval garancije mirú, pred kratkim pa Evropi naznani Bismarkovi list: „Nemčija in Avstrija ste edino pošteni prijatelji v Evropi.“ In kje je tretja v zvezi? Takoj se nam vsiljuje drugo vprašanje: kako pa je z dvocarsko zvezo? Po vsem, kar slišimo, moramo soditi, da Bismark potrebuje avstrijske pomoči le v slučaju boja proti Rusiji in Franciji, nasprotno pa bi mogoča rusko-avstrijska vojska za Nemčijo ne veljala kot „casus foederis“. To je toraj „pošteno“ Bismarkovo prijateljstvo! Avstrija naj bi konečno krvavo plačala Bismarkovo nadzorstvo! V resnici, zvita zagonetka! Morda se dá vendar-le rešiti? „Evrope ni več“, govoril je pred leti nedavno umrli državnik. On sam začel je kopati rakev „stari Evropi.“ Tudi Avstrijo bil bi zabil v krsto, da ga ni vihar vrgel s krova avstrijske ladije. Posledice, katerih gotovo ni nameraval, so jasne: Rusija gospodari na vzhodu, ruski car zapoveduje Evropi. Časi so dotekli, in vsa Evropa se poganja za dedščino prestare Turčije. Napoleonova supremacija se je razbila pri Sedanu, in od tedaj ima Rusija v Franciji dobrega zaveznika. A ta zaveznik mora zaceliti smrtne rane, koje mu je zadalo nemško orožje. Ni bil še okreval, ko

je v juliju 1878 evropski areopag v Berlinu sodil o ruskih namerah v Turčiji. Rusija se je morala ukloniti, toda pozabila ni, niti odpustila onemu, kterega Evropa imenuje prvega državnika. Pisali so v Berlinu: dvoje železo imamo v ognji. V resnici pa ima danes Rusija to železo v rokah. Francija je svojo vojsko vredila; zaveznik postal je močan, na ruski migljej zgrabi za orožje. Iz Berlina, kjer se je krpala zloglasna pogodba, čuli smo glas vladnega lista o pritisku bolgarske zmešnjave: če se v tej zadevi protivimo Rusiji, rusko-francoska zveza bila bi neposredna posledica. Odtod toraj nemška popustljivost v bolgarskem vprašanju. Kaulbars dela na povelje ruskega cara v Bolgariji, kar mu drago; v Berlinu molčé.

Če pa države v kratkem ne rešijo tega vprašanja, priti mora do boja. Vedno le nove vojaške priprave, vsak dan bojni krik v parlamentih, interpelacije brez konca in kraja. Čemu toraj „tant de bruit pour une omelette“, če drugih držav koristi na Balkanu niso v nevarnosti?

In Avstrija? Znani so nam bojeviti govori naših Madjarov. Kakor dež vsipala so se vprašanja poslancev Tiszi na glavo. Kratek obseg dolgega odgovora je bil, da Avstrija pozná na vzhodu svoje koristi in jih bode sploh varovala v odločilnem trenutku. Kdaj pride ta trenutek, tega ne vemo, kajti Nemčija ni še na konci svoje prijenljivosti. Bismark se še vedno tolaži, da je mogoče avstrijske koristi ločiti od ruskih: delitev Balkana med Rusijo in Avstrijo, ali posest Bosne in Hercegovine in „mars“ proti Solunu ali oboje ob enem. Ali ravno o tem naši Nemei in Madjari ne morejo nič slišati. „Balkan narodom balkanskim“, to je njihov najnovejši program, ker vidijo, da Turčija ne more več brzdati in tlačiti narodov Balkanskih. Tisza sam je govoril v imenu vlade: Avstrija noče posebnih koristi v onih deželah, niti ne najdemo mejne črte naravnim avstrijskim koristim ali kompenzacije, ki bi mogla poplačati škodo tuje posesti na Balkanu. Sedaj ali nikoli, pišejo madjarski in nemški listi, udarimo po Rusu, kajti inace se Rus polasti Bolgarije, in v kratkem času se bodo ruski vojaki sprehajali po Carigradu.

Sedaj ali nikoli, pišejo Nemei, ima Avstrija pri-

liko, da poravná ruski dolg l. 1866. Dá, lahko rečeno, težko storjeno. Avstrija bi morala za celo Evropo prenašati žrtev, pobérati kostanj iz tleče žrjavice. Rés, in tega tudi mi ne moremo tajiti, da je sedanje rusko početje v Bolgariji nečastno za ogromni narod slovanski; da nekteri podrepniki in klativitezi odločujejo osodo hrabrega naroda bolgarskega. A kdo je temu kriv? Ne morda ona Evropa, ki je leta in leta slišala obupne glasove krščanske raje, pa vsled sebičnih svojih namenov umetno Turčiji daljšala življenje? Ne ona Evropa, ki je l. 1878 dala povod in podlago sedanjemu kritičnemu položaju?

Ne smemo pa se čuditi, če Madjari in slavofobni Nemei Avstrijo hujskajo proti Rusiji. Njim gre za slavo, dá, za življenje. S pogumom jih navdaja zapadna Evropa, ki se boji za lastne koristi, ki se trese pred azijskim barbarom (?). Anglija se giblje in pripravlja. Lord Churchill kliče na pomoč „avstrijsko stražo na nasipih“ ter obljubuje angleško pomoč, da si „angleško brodovje ne prepluje Balkana“. Vprašamo pa: se li smé Avstrija zanašati na angleško brodovje? Nikdar in nikoli, bil bi naš kratek odgovor. Anglija išče povsod le samo sebe, ne pa evropskega mirú. Nismo še pozabili besed cara Nikolaja l. 1853 do angleškega poslanika: „Vzemite si Egipt, jaz vé, da vam ugaja“. V zadnjem trenutku se sedanja Rusija spomni te obljube, Anglija je za trenotek potolažena, in s kom naj se Avstrija brati? Z Italijo? To poznamo, odkar živi, da Avstriji le slabo želi. Nemčiji pa je Bolgarija in Carigrad „kolobosa“; boji se rusko-francoske zveze. Kajti Rusa ne prišteva, poštenim prijateljem“, to je svetu naznanil pred tedni Bismarkov list. Da Rusijo tolaži, pusti ji na Balkanu proste roké. V miru hoče zatisniti oči 90letni starček, in ko njega ne bo, reši se zagonetka trocarske zveze. H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. novembra.

Notranje dežele.

„Slovenec“ je svoje dni pisal o puškah repitirkah, da bodo taiste za vso avstro-ogersko

LISTEK.

Spomini iz potovanja po Gornje-Štajarskem.

(Dalje.)

Dragi čitatelj se še spominja, da sem mu v svojem spisu že razkazal in opisal mavzolej nadvojvode Karola II. v Sekovi. Spominjaje se tega moža, Habsburžana, ki je veliko storil za vero katoliško, pa nikakor ne smem pozabiti sina njegovega, nadvojvode in kasnejega cesarja Ferdinanda II., ki je to, kar je njegov oče le začel, z vsem pogumom, z vso odločnostjo in sveto navdušenostjo nadaljeval in srečno dovršil. Zato sem z veseljem porabil priliko, ko sem se v Gradcu nekoliko pomudil, da sem si ogledal tudi mavzolej, kterega si je dal sezidati cesar Ferdinand II. v tem mestu.

Gradec bil mi je večinoma že prej znan; tudi mavzolej sem že videl, pa le od zunaj, od znotraj pa si ga nisem še ogledal. Sedaj me je mikalo

to tembolj, da bi mogel primerjati očetovega in sinovega.

Ta mavzolej ima marsikaj posebnega. Stoji tik stolne cerkve sv. Egidija. Za mavzolej v Sekovi so le prostor v cerkvi odločili, ne da bi bili posebno stavbo zidali; mavzolej v Gradcu pa je bolj podoben cerkvi, nego nagrobnemu spominku. Podoben je cerkvi gledé velikosti, glede načrta, ki ima podobo križa; ima dve kupoli in eden visok stolp. Lepotičja tudi tu niso varovali ne od zunaj, ne od znotraj.

Tloris tega mavzoleja je toraj narejen v podobi križa in na južni strani je prizidana ovalna kapela. Ta kapela je prav pravi nagrobni spominek nad cesarjevo rakvijo. Prvotno stala je na tem mestu kapela sv. Katarini v čast sezidana. Leta 1614 si je sklenil Ferdinand tukaj napraviti počivališče. Prvo, česar so se lotili, bila je ovalna nagrobna kapela. Ta bila je tudi najprej gotova. Že leta 1616 so rakev rabili, ko so prvo Ferdinandovo soprogo Marijo Ano vanjo položili; 15. marca leta 1637 sprejela je rakev cesarja, svojega ustanovitelja, in še tisto

leto so položili zraven njega tudi njegovo drugo soprogo Eleonoro.

Okoli leta 1640 so zgradbo od zunaj dovršili, od znotraj pa je čakala boljših časov; le nagrobna kapela je bila popolnoma dodelana in ozaljšana. Še le leta 1688 jeli so zopet misliti na notranjo lepšavo. Sloveči arhitekt Fischer iz Erlach-a je napravil v ta namen načrte za stukature, med katerimi naj bi prosta polja izpolnili s presnimi slikami. Po teh načrtih so delali trije mojstri, med katerimi se imenuje tudi Ljubljčan Antonio Quadrio. To je prej ko ne prav tisti umetelnik, ki je delal tudi stukature v kapeli sv. Frančiška Ks. v mestnofarni cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani. Ker je tu pokazal precejšno izurjenost in spretnost, poklicali so ga kasneje, ko je bila Ksaverijeva kapela že izgotovljena (okoli l. 1669), v Gradec. Mogoče je, da so že vsi trije delali v Ljubljani, ker mojster Ksaverijeve kapele v Ljubljani ni znan. Leta 1689 so stukature dogotovili. Postavili so v cerkev še dva altarja, enega v apsido, drugega pa na levo stran v prečno ladijo, oba lesena in z lepimi slikami. Še le

armado blizo petdeset milijonov veljale. Sedaj se je to uradno potrdilo. Vojni minister grof Bylandt razkladal je to potrebnost v vojnem odseku ogerske delegacije. Za puške skupne armade potrebovalo se bo 34-6 milijonov, za avstrijske bramborce osem milijonov, prav toliko za honvede, vsega skupaj toraj okroglih 51 milijonov goldinarjev. Ta svota se bo pokrivala več let zaporedoma. Letos n. pr. se bo odločilo za nje 3-5 milijonov in ni verjetno, da bi vsako leto tako malo svoto za nje določili, kar bi izvestno predolgo trajalo, namreč celih petnajst let. Kdo pa nam je porok, da bomo imeli še petnajst let mir, kdo pa nam jamči, da bo tisti, ki nas danes ali jutri zgrabiti misli, in ta je Rus, še celih petnajst let čakal, da si mi nove puške omislimo? Za tako neumne naših nasprotnikov vendar ne smemo smatrati. Naj se tudi ugovarja, da jih Rusija še nima, to nič ne dé. Ako smo se namenili repetirke vpeljati, vpeljimo jih hitro, le cincati nikari ne; to bi bilo pogubonosno za državo. Vtegnili bi stakniti ob avstro-ruski meji kak nov Kraljevi Gradec.

Naj dodamo danes še nekaj besedi o mišljenji dr. Riegerja gledé današnjih homatij na Balkanu, kar smo v večjih potezah že v soboto omenjali. Dr. Rieger pravi, da mu srce za vse Slovane bije, tako za Bolgare, kakor za Poljake in Ruse. Obzaloovati je, da se prav ta plemena ravnokar tako sovražijo med seboj. Čehi nimajo prav nobenega povoda Ruse tako sovražiti, kakor jih sovražijo Poljaki, katerim so Rusi velike krivice delali. Gledé balkanskega vprašanja ima pa dr. Rieger prav tiste nazore, kakor vsak treznomisleči Slovan, da se tisto vprašanje ne bo rešilo ne po sočutji in ne po mržnji, ktero ima ta ali ona stranka do Rusov, temveč edino le po hladni trezni in modri politiki, po pravem sporazumljenju med Rusijo in Avstrijo, oziroma ostalo Evropo. Prišel bo dan, ko se bo potegnila določna meja med nami in Rusi na Balkanu, toda ocenitev naših koristi na Balkanu pa ni tako lahka, kakor bi si kdo mislil. V boj sme se pa Avstrija še le tedaj z Rusi podajati, če bi bile njeni vitalni pogoji v nevarnosti, če bi se bilo bati za obstanek države, sicer pa nikakor ne. Trezna in mirna politika je, ktere se moramo trdno držati, če si hočemo zavarovati vitalne koristi naše. Če so te že ravno sedaj v nevarnosti, pravi Rieger, se ne dá določiti, položaj je pa popolnoma podoben tistemu, kjer bi koga zaradi pet goldinarjev tožili, in bi si s tem petdeset goldinarjev stroškov na glavo nakopali. Prav do dobrega je pa Rieger prepričan, da Avstrija ne bo prav nič na dobičku in naj bi tudi zmagoslavna izšla iz avstro-ruskega boja, pač pa se utegne v temelju do razpada pretresti. Vse to treba je treznemu politikarju prav dobro premisliti. Riegerju so nekteri podtikali, da bi ga ruska zmaga nad Avstrijo srčno veselila. To pravi dr. Rieger, je ostudna laž in zavijanje njegovih besedi. Star sem postal in osivel sem, pravi slavni voditelj Čehov, toda tako grdo se moje besede niso še nikdar zavijale. Le slepo sovraštvo in brezmejni fanatizem moreta se take zmage veseliti! Da so ruski Poljaki Avstriji tako nagujeni, Rusiji pa prav nič ne, je tudi po vsem umljivo, kajti Poljakom ne gré nikjer bolje, kakor v Avstriji, ktera jih nikjer ne zatira.

Tristo milijonov vtaknila je do sedaj Avstrija v zasedeni pokrajini *Bosno* in *Hercegovino* od pričetka zasedanja pa do današnjega dne. Minister Kallay je v delegacijah kazal razvoj in napredek blagostanja v Bosni in Hercegovini in poprašan, kedaj da se bode teh 300 milijonov iz bosanskih dohodkov vračati jelo, je rekel skupni minister, da sedaj na to še ni moč misliti, ker se preostanek sedaj ves za investicije (ceste in železnice itd.) porabi. Kedar bote v tem oziru deželi z vsim potrebnim preskrbljeni, tedaj še le se bo jel denar Avstriji vračati. Stališče, ki ga ima Avstrija v Bosni, je le defenzivnega značaja. Zato se tudi ne bo še gradila železnica Sarajevo-Banjaluca, ker iz vojnega stališča ni, kdo vé, kako pomenljiva, potrebna pa tudi ne, veljala bi pa vendar-le silno veliko, ker bi bila nje zgradba v zvezi z velikimi tehničnimi težavami. Prav

tako je malo nade, da bi se gradila železnica Novi-Siverič-Knin, ki bi vezala Bosno z Dalmacijo na severo-zapadu. Ta zgradba veljala bi 16 milijonov, izplačala bi se pa težko kedaj. Tudi iz strateških ozirov ni kdo vé kako imenitna. Za železnico Sarajevo-Banjaluca se bodo pa še razprave nadaljevale, ker se nekterim vendar-le imenitna zdi.

Madjarski šovinizem po svetu ravno tako obsojajo, kakor pri nas. Nedavno spustil je Bismark nanj enega svojih mrzlih vodenih curkov, sedaj zmiva jih pa „Nat. Ztg.“ prav do dobrega. Omenjeni list piše, da je bilo dosedaj še kolikor toliko razumljivo, če so Madjari vse svoje moči napejali, da so se v Avstriji razvili v samostalno državo. Nič več pa ni razumljivo, kam da hočejo s svojo nakano po popolni samostojnosti. Madjarska popolnoma za se bi niti sposobna ne bila življenja, še manj pa bi se ji posrečilo med Slovani, ki jo od vseh strani obdajajo, kar si že bodi, priboriti. Razbila bi se ob prvi ugodni priliki. Madjarsko kot samostojno državo, tirali bi njeni pustolovski politikarji takoj v nasprotje z Rusijo; kaj bi iz tega sledilo, se pač ne vé, uganiti pa ni težko, da bi bil to prej ko ne njen pogin. Pa recimo, da bi zmagoslavni zapustili vojno polje, kterega bi morda v zvezi z balkanskimi narodi nastopili. Ali je misliti v takem slučaju na kak uspeh, ki bi bil le količkaj prida? Ne! Vedno oboroženi zaostajali bi prav tako za skupno Evropo, kakor so zaostali s Poljaki vred v 16 in 17 stoletji zaradi turških vojsk. „Nat. Ztg.“ ne sodi slabo, kajti tako bi se Madjarom res godilo, če bi jih prevročala želja po popolni samostojnosti dalje gnala, kakor so sedaj.

Vnanje države.

Grof Kalnoky je v svojem govoru v delegacijah rekel med drugim, da bi ob priliki ruske vojske tudi *Italija* bila na strani Avstrije. Italijansko časopisje je takoj odgovorilo, da je tukaj grof Kalnoky govoril le v svojem imenu in izrazil svoje osebno mnenje. Rimski „Diritto“ pravi, da on ne vidi, kako da bi bile koristi Avstrije in Italije med sabo v ozki dotiki na vzhodu. O tem se more le govoriti, kar se tiče adrijskega morja, kjer bi Avstrija, sledeč svojo politiko na vzhodu, mogla zadovoljiti Italijo. Kar pa se tiče Balkana, se tam ne strinjajo koristi Avstrije in Rusije, marveč so si v nasprotju. Kar se pa politike, vojne in gospodarstva tiče, naj grof Kalnoky nikar ne misli, da se Italija dá odškodovati za hegemonijo Avstrije na egejskem morju s tem, da se nje politika v severni Afriki odobri. Omenjeni laški list govori določno, da hoče Italija odškodovana biti. Ako se bo Avstrija na balkanskem poluotoku naprej pomaknila, hoče imeti zopet kak del Avstrije, to je tista politika, ki čaka, da bo kaj odletelo iz diplomatske mize. — Italija pa Avstrija skupaj, no, na svetu je vse mogoče!

Kaulbars menda ni več na *bolgarskih tleh*. Odpejal se je v Carigrad, drugi ruski konzuli pa v Odeso. Na prošnjo Rusije prevzela je Francija po Bolgarskem bivajoče ruske podanike pod svoje varstvo. Bolgarski minister notranjih zadev razposlal je prefektom okrožnic, v kateri jim pojasnjuje Kaulbarsov odhod. Minister trdi, da je Kaulbarsu zaradi tega tal zmanjkalo pod nogami, ker sta njegovo hujskajoče postopanje obsodila Kalnoky in Salisbury, vsled česar ni mogel nič več obstati. Dobro pa je, da se je tako zgodilo, kajti sedaj bo takoj mir v deželi in Evropa bo imela lahko delo pri reševanju bolgarskega vprašanja.

Izvirni dopisi.

Iz Velike Doline, 20. novembra. Včeraj poslal sem Vam klinček, kakoršnega, prepričan sem, še niste videli;*) danes pošljem Vam pa kratek popis

*) In vendar smo ga že pred leti videli. Vredn.

Pod to kapelo leži globoka rakev, preprežena s plemenitimi ljubkimi stukaturami, ktere mnogo bolj hvalijo, nego one, ki so po nadzemskih prostorih, ker slednje so preobložene in preveč nemirne in vihraste. Izdelane so po načrtu Petra de Pomis. V tej rakvi leži tudi velik sarkofag, ki nosi podobi Ferdinanda II. in njegove soproge.

Kakor sem že omenil, je tudi cerkev po svojih svodih bogato ozaljšana s stukaturami, ki obrobajo mnogobrojne presne slike in kronograme. Vse te naštevati in opisavati bilo bi pač preobširno; saj se še oko kmalo utruji, če ogleduje to nemirno lepotičje. Omenim naj le, da na največjem polju v sredi svoda nad ladijo vidimo presno sliko, predstavljajočo obleganje Dunaja po Turkih l. 1683. Okoli te slike in v prečni ladiji je vse polno simboličnih podob. Celo kupolo pa prekriva le ena presna slika: trume angeljev molijo sveto Ime. *)

*) Kogar ta stavba posebno zanima, najde obširen opis v „Mittheilungen der k. k. Central-Commission“, letnik 1884. Tudi Graški „Kirchenschmuck“ prinesel je po njem istega leta dober posnetek.

naše nedeljske slovesnosti, blagoslovljenja župnijske cerkve Velikodolinske.

Ob 10. uri pripeljali so se prečast. gosp. dekan, dr. Jurij Strbenc, z gosp. župnikom iz Čateža, malo pred prišla sta tudi preč. gg. oo. gvardijan iz Samobora s še drugim o. frančiškanom.

Nova, res lepo zidana cerkev bila je že praznično oblečena. Iz zvonika vihrale so lepe zastave (cesarska, papeževa in dve narodni); pred cerkvijo pa ste stali dve lepi smreki. V cerkev stopivši, zagledali smo pod lepimi okni iz barvanega stekla za velikim altajem nastavljene smrečice. Pred okni stoji tri stopnice visok altar in na njem krasen tabernakelj, na stranéh pa keruba z razprostrtima perutnicama. Pred petimi dnevi sta morala še kot zamazana zraven ne manj zamazane omarice jednako službo opravljati v stari leseni kapelici. Pa kod sta hodila teh pet dni, da sta se tako spremenila? Bila sta v posvečenih rokah domačega duhovnika Mokriške grajščine gospoda Berkessel-na, ki je sicer trd Nemeč, „Nassauer“, a vsakemu prijazen in postrežljiv; dalje v rokah gospé baronice pl. Gagern in nje matere visokorodne grofinje pl. Auerspergove, ki ste, kjer se dá kaj za božjo čast storiti ali re-vežem pomagati, gotovo povsod pripravljene pomagati. V rokah teh treh blagih oseb sta se stara keruba prenovila ter krasita sedaj altar nove cerkve.

Nič manj lepo sta napravljena stranska altarja. Na levi — ženski — strani postavljena je med cvetlice Mati božja. Altar sam pogrnen je z dragocenim prtom. Na drugi strani pa je tudi med svežimi cvetlicami lepa Kristusova podoba; menso pokriva jednak dragocen prt.

Po blagoslovljenju imeli so gosp. dekan lep nagovor, v katerem so opisali milosti, ktere verni prejemajo pri krstnem kamenju, v spovednici, pri altari in sploh v cerkvi božji.

Po nagovoru pričné se sv. maša; s kora zadoné mili glasovi harmonija, njim pridruži se krepak moški glas že omenjenega Mokriškega duhovnika č. g. Berkesselna. Pri petji pomagalo je tudi 22 otrok in gosp. učitelj. Petje popolno v cerkvenem duhu je vsem bilo všeč. „Kaj tacega pa še nismo slišali“, rekli so župljani drug drugemu iz cerkve gredoč.

Popoludne bile so pete litanijske, ktere so popevali otroci z že omenjenima gospodoma. Krasno zadonel je po zadnjem blagoslovu „Laudate Dominum“ („Hvalite Gospoda vsi narodi“) in pa „Te Deum“.

Da, „hvala bod' gospod Bogu“, da imamo zopet cerkev, kjer zamoremo Boga častiti. Jako veliko veselje je bilo pa v šoli po dokončani službi božji. Gospá baronica pogostila je šolsko mladino z okusno povitico in kupico vina. Bog plati našim dobrotnikom za njih veliki trud in požrtvovalnost.

Iz Rudolfovega, 20. novembra. V četrtek, 18. t. m., se je otvorila kmetijska in vinorejska šola v Grmu pri Rudolfovem ter se s tem spolnila Dolenjem goreča želja. Ker je bil g. deželni glavar zadržan, je prišel k otvorjenju njegov namestnik, deželni odbornik g. dr. Vošnjak.

Vršilo pa se je otvorjenje po sledečem redu: Ob 9. uri je bila v Šmihelu slovesna sv. maša, pri kateri smo prosili božjega blagoslova za zavod, ki bo de Kranjski, zlasti pa Dolenjski, brezdvomno v veliko korist. Zbrani gospodje so porabili lepo priliko ter po službi božji ogledali tudi hišo šolskih

leta 1714 bile so tudi vse presne slike izgotovljene in mavzolej posvečen.

Po kratkem zgodovinskem obrisu opišem naj še nekoliko zgradbo samo. V podobi križa zidana cerkev je dolga od znotraj 25-17 metrov; prečna ladija meri po dolgem 18-30 metrov; ladija je 7-60 metrov široka.

Vsi prostori so kriti s svodom na niške; apsida pa s polukupolo. Nad križališčem obeh ladij se dviga kupola, ki ima 7-40 metrov v preméru. Ta sloni na visokem podstavu (tambour), ki ima osem oken. Cerkevno apsido in prezbiterij oklepate ob stranéh v polukrogu dve zakristiji in v sredi med tema zakristijama prav za apsido se dviga visok okrogel stolp.

Prostor nagrobne kapele ima obliko elipse. Krije ga velika ovalna kupola, ki je za par metrov širja, nego ona nad križališčem. Ta prostor je kaj slabo razsvetljen, ima malo oken in nad kupolo stoječa laterna spuščá le malo svetlobe v notranje. Vse kaže, da je tu kraj smrti, grobna tema in tihota.

Impozantno je zlasti zunanje tega mavzoleja. Fasada je prebogato oživljena in ozaljšana, druge stene so bolj zmerne in mirne. Posebno mogočen je vtis, kterega napravlja cela zgradba s svojo mnogoličnostjo na opazovalca. Stavba z visokim stolpom, dvema kupolama, eno nižjo širjo, drugo višjo pa ožjo — vse krito z bakrom — podaja od raznih strani kaj raznovrstno podobo. Sploh pa priznavajo veščaki, da se mora graditelj Peter de Pomis zaradi zgradbe tega mavzoleja šteti med prve arhitekta svojega časa, in da njegovo ime zavzema častno stopinjo med avstrijskimi umetniki.

Za prenovljenje tega mavzoleja daroval je rimski grof Leopold pl. Lienthal zadnji čas 17.000 gid. Dela so se že lotili in ko sem bil jaz tamkaj, so zlasti zunanje lice že precej ocedili.

(Dalje prih.)

sester, v kateri se podučujejo sedaj dečki in deklice Šmihelske župnije, pa tudi največe revice, gluho-neme deklice. Doslej jih imajo sestre osem. Gospodje so bili z vsem jako zadovoljni.

Hiteli smo potem v Grmsko grajščino. Gospod dr. Vošnjak je razložil zgodovino kmetijske šole na Kranjskem, povedal, zakaj se je bila ustanovila na Vipavskem, omenil, da Dolenjci niso nikdar nehali trkati in prositi — naj se jim dá tako potrebna šola — in danes, je djal, Vam je želja spolnjena. Zahvaliti se imate pred vsem za toliko dobroto presvitlemu cesarju in njegovi vladi, ki nam je pripomogla k nakupu z 20.000 gld., pa razun tega letno podporo vzvišala od 2000 na 2400 gld. — zato naj zadoni v tej sobani prvi „živio“ našemu slavnemu vladarju Francu Jožefu! Navdušeno smo vskliknili trikratni „živio“! Zahvaliti se imate, tako nekako je nadaljeval, pa tudi deželnemu zboru kranjskemu (živio!), ki je privolil veliko svoto, da si je dežela prisvojila to posestvo. Spolnila se je ena želja, prizadeval si bode in se trudi deželni zbor in odbor, da se spolni Dolenjcem tudi druga vsaj tekom let: da bodo zvezani z drugim svetom po železni cesti.

Vabil je vse, zlasti pa kmetstvo ljudstvo, naj pridno dohaja gledat, kako se bode delovalo v tej šoli. Videli bodo, da se da tudi iz pustega kraja, kakoršen je Grm sedaj, napraviti tako rekoč raj, prepričali se bomo, koliko premore umno in pridno obdelovanje — ter tako dobivali za se največi dobiček. (Konec prih.)

Iz Ljutomerskega okraja, 20. novembra. (Gospodarske zadeve.) Poljska in vinogradska opravila nam gredó letos dobro spod rok, ker imamo tako ugodno jesen, kakoršne že dolgo ne. Na polju se je vse delo z lahka že davno opravilo, po vinogradih pa je ravno sedaj povsod mnogo delavcev videti, kajti zdaj je čas grobati, kotliti, zemljo in kompost v vinograde nositi itd. in vreme imamo tudi za to lepo. Dobra vinska letina je dala gospodarjem spet pogum in veselje, da začnejo vinograde boljše obdelovati, les pa je v vinogradih tudi tako lepo dorastel in dozorel, kakor že dolgo ne. Viničarji si s tem precej zaslužijo in bodo se laglje do spomladnega dela preživili.

Vinska kupčija je zdaj skoraj čisto prenehala, dokler se vino ne sčisti in pretoči, ker z drožami vred sedaj vina nihče več ne kupuje. Cena pa se še zmirom drži, kakor v začetku, kar je dobro znamenje za letošnjo vino. Nasproti pa žito in živina nimata nobene cene, in ubogi kmet, kateri nima vina za prodajo, ne more za nobeno reč krajearja dobiti, da bi davke plačal in si druge potrebne reči za zimo priskrbel.

Mnogim gospodarjem je še nekaj lepih dni potrebno, da si oskrbijo za nastelo listja, ki je še po dežju z drevja palo. Kdor je drugo potrebno delo že opravil, moral bi še sadno drevje okopati, ter mu h koreninam kaj dobrega in toplega za zimo djati in ga spet zakopati, ne kakor nekteri delajo, da drevesu celo zimo koreninje odkopano pustijo; po praznih prostorih pa bi bilo treba mlada drevesa zasaditi, proti spomladi pa jih lepo obrezati in osnažiti. Sadje gré tudi pri nas vedno bolj v denar, zato je treba tudi več skrbni imeti za sadno drevje, kakor jo imajo navadni ljudje zdaj. Nekteri si misli: ako je drevo zasajeno in raste, potlej pa se ni treba več zanj brigati. Nasledek te malomarnosti pa je, da drevo oslabi in rano konec vzame, ali pa brez sadu in dobička za gospodarja životari.

Naj blagovoljni čitatelji „Slovenčev“ ne zamerijo, da jih s takimi dopisi dolgočasim; jaz si mislim, da razlika mika in da med političnimi razpravami včasih ne škoduje kaj gospodarskega, zlasti za to ne, ker ima „Slovenec“ brez dvombe mnogo čitateljev, katerim je gospodarstvo poklic in veselje. *)

Domače novice.

(Tukajšnje duhovsko podporno društvo) ima jutri 23. t. m. svoj občni zbor ob 11. uri v knezoškofjski dvorani.

(Mestnofarna cerkev sv. Jakopa v Ljubljani.) O posvečevanju leta 1886 dobrotnikom v spomin spisala ondota kaplana. Ljubljana 1886. Tiskala „Katoliška Tiskarna“. Tako se imenuje najnovejša slovenska brošurica v osmerki 38 strani obsegajoča. Knjižica obsega zgodovino imenovane župnije in

njene cerkve od njenega početka pa do današnjega dne, kakor jo je prinašal letošnjo jesen „Slovenec“ v svojih podlistkih. Dalje opisuje se v knjižici letošnje slikanje in popolnoma prenovitev cerkve na znotraj, ter se nahajajo razni mojstri, ki so imeli pri tem svoj posel. Žal, da je po neljubi pomoti izostalo ime dobroznanega gosp. Janeza Borovskega, ki je vodil vsa barvarska dela v omenjeni cerkvi. Gospod Borovski je dekorativen slikar, čegar ime je po naši domovini v najboljšem sluhu. To Vam je prav tisti mojster, ki se je že pri slikanju cerkve Jezusovega Sreca posebno odlikoval. Mož je strokovnjak in zasluži gledé okusnega razvrščevanja barv občno pohvalo ter najtopleje priporočilo, vsem, ki bi ga potrebovali za enaka dela. Knjižica se završčuje z govorom g. Andreja Karlina, mestnega kaplana tukaj, ob osmini posvečevanja cerkve dne 24. oktobra 1886. Vsa knjižica se jako prijetno bere, tisek je ličen in razločen, zunanja oblika pa prikupljiva.

(Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 23. novembra 1886 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanila prvosedstva. — 2. Volitev treh članov v odbor za stavljenje Vodnikovega spomenika. — 3. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o odpovedi začasnega mestnega policijskega komisarja g. Ivana Kavčnika; b) o prevzetji prostora pred Rudolfinom v mestno lastnino; c) o davčni kazni od meščanske bolnice (kresije); d) o štirskeske eskomptne banke prošnji gledé veže pri bankni hiši na mestnem trgu šte. 17. — 4. Stavbinskega odseka poročilo o mestnem donesku za polaganje plinovitih cevij na Tržaški cesti do jahalnice. — 5. Policijskega odseka poročilo: a) o prošnji občanov v Gradišči, da se žitni trg prestavi z zdanjega prostora na Križevniški trg; b) o računih za zdravila mestnim ubogim za leto 1885; c) o novem fijakarskem redu in tarifi za Ljubljansko mesto. — Tajna seja.

(Velikansk pogreb) imela je včeraj popoldne gospá Josipina Persoglia, tašča gosp. deželnega predsednika barona Winklerja. Od blizo in daleč privrelo je vse polno ljudstva skupaj. Sprevod so pričeli dečki in deklice sirote, za katerimi so se uvrstili Alojzijanci s svojimi g. duhovnimi voditelji. Za temi so šli stanovski služabniki, uradni sluge, čč. oo. frančiškani, preč. stolni župnik g. Urbas z veliko asistenco. Mrtvaški voz in krsta sta bila pokrita s prekrasnimi venci. Za mrličem so šli najprvi žalujoči domači, potem gospé plemenitašnje, veliko število vojaških, civilnih in duhovskih dostojanstvenikov iz vseh stanov in uradov. Ulice, po katerih se je sprevod pomikal, so bile kar natlačene gledalcev.

(Zahvalno pismo) dobil je tukajšnji osmošolec Josip Karlovšek od c. k. deželne vlade, kjer je rešil petletni deklici življenje s tem, da je pogasil na njej gorečo obleko. Dotično zahvalno pismo je prečital v navzočnosti vseh profesorjev in dijakov g. ravnatelj Šuman na imendan presvitle cesarice.

(Preskušnje) za učiteljsko sposobnost prično se danes in bodo trajale menda cel teden. Oglasilo se je 18 učiteljev in 9 učiteljic. 3 učitelji in 3 učiteljice oglasile so se za nemščino kot podučni jezik, 1 učitelj za slovenski podučni jezik, ostali pa za slovenski in nemški podučni jezik.

(Sv. misijon.) Iz Rajhenberga na Štajarskem se nam piše, da so čč. oo. družbe Jezusove, dobro znani slov. misijonarji P. Doljak, P. Kos in P. Sajovic, vsi triji iz Šent-Andraža v Lavantinski dolini, v tamošnji farni cerkvi od 10. do 17. novembra t. l. vodili ponovljenje že poprej obhajane sv. misijona. Ljudstva je bilo vsak dan toliko zbranega, da se je vse trlo. Vreme je bilo vseskozi precej vgodno. Obhajancev bilo je blizo 4000. Čč. gg. spovedniki, daširavno jih je bilo 9, imeli so od jutra do poznega večera dovolj posla. Posebno ginljiv je bil sklep. Zadnja pridiga morala je biti zunaj cerkve, ker se je bilo toliko ljudstva zbralo, da ni bilo prostora v cerkvi. Solz pretočilo se je te dni prav obilno. Naj bi se tudi v djanji pokazal sad sv. misijona, potem bo neumornim sv. misijonarjem in skrbnim dušnim pastirjem, njihov preobilni trud najbolje poplačan!

(Štajarski deželni zbor) pričnó se 10. decembra in bo trajal do 23. ali 24. decembra. Na dnevnem redu bo: proračun za l. 1887, nekaj vladnih predlogov, deželni muzej, oziroma parceliranje Joanejskega vrta in pa vravnava nekterih vodá.

(Dovoljenje) za tehtično pripravo na zgradbo navadne železnice iz Maribora ali Besnice po Slovenskih Goricah do ogrske meje dobila sta za dōbo šestih mesecev gg. A. Mravljak in Kukovec.

(O dvoboju) med Glantschniggom in Forreggerjem se iz zanesljivega vira sporoča, da ni bil ne v Gradci, ne v Celji, temveč v Stolnem Belemgradu, kamor so se duelantje po železnici peljali. Sekundantje so bili častniki pehote in konjice.

(Celjsko redarstvo) je preosnovano in bo dobilo novo obleko, kakor jo imajo redarji po drugih mestih. Nova pravila pa že ima in tiste štejejo 72 paragrafov, ki slovó, da so dobro sestavljeni.

(Za Dolinarjev spominek) nabralo se je do sedaj 92 gold. 20 kr. Doneske sprejema g. Vekoslav Kalister, via Coroneo št. 27 v Trstu.

(Kolera) v Trstu stala je mestno blagajnico 200.000 goldinarjev. Tržaški zdravniki trdijo, da jo bomo drugo leto več ali manj že po celi državi imeli. V Istri se je te dni iz novega prikazala Zavrhom poleg Zaboršta, kjer so 4 kmetje zboleli; trije so takoj umrli.

Razne reči.

— Lep spominek letošnjega romanja Avstrijcev v Lurd je izdal in založil Janez Heindl. Spisal je knjižico prečast. gosp. prelat Herman Zschokke, načelnik romarjev. Vsebina knjižice je razdeljena v šest poglavij, in sicer: 1. Priprave za potovanje; 2. potovanje od Dunaja skozi Švico v Lyon; 3. potovanje iz Lyona preko Toulousa v Lurd; 4. bivanje v Lurdu; 5. potovanje iz Lurda v Paray-le-Monial; 6. od tod ostalo potovanje in vrnitev. Za olepšavo knjižice pridejanih je še 15 svitlo tiskanih podob, kakor n. pr.: darovan avstrijski bander od obeh strani; vnanja in notranja podoba romarske cerkve v Lyonu; bazilike v Toulousu; romarske in roženvenke cerkve v Lurdu in druge. Tisk in papir je jako lep ter vezanje jako nežno. Stane z 15 svitlimi podobami vezana 3 gold., brez podob in vezanja 70 kr. Vse delo napravi na čitatelja jako prijeten vtis. Za dotične romanje je knjižica najprijetniši spomin.

— To se ne more odpustiti!? Hans pl. Bulov je bil v Pragi, bil je v českem koncertu in je tam „sodeloval“, potem je pa s Čebí pri eni mizi obedoval. Kaj tacega se ne more odpustiti. Ko je potem domá v Draždanih pri koncertu na glasoviru igral, jeli so mu nekteri obiskovalci koncerta sikati in žvižgati, a omikani „prijatelji“ umetnika pa ploskati, in nastal je tako lep škandal. — Bulov sam se ni dal motiti, igral je naprej in se nekterikrat poklonil (!) razposajencem. — Liberalni listi, kaj pak, hvalijo te „omikance“.

— Nasledki kulturnega boja na Pruskem. Dokler je kulturni boj trajal, je vladala najlepša zastopnost med duhovščino in ljudstvom, med škofi in katoliškim središčem, ki se je bojevalo za pravico katoliške cerkve v parlamentu. Zastoj je bilo vse prizadevanje vlade, razdreti zvezo med vernimi in njih pastirji. Pa složnost je rodila tudi najlepši sad, vlada je konečno vendar-le sprevidela, da tako ne more iti naprej. Doktor Kop, škof v Fuldi, je prevzel to kočljivo a silno važno nalogo, da je posredoval med Rimom in prusko vlado, a bil je tudi trdne volje in zahteval, da se sprejmó njegovi predlogi. Sporočil je celó v Rim, da odstopi, ako se obravnave pretrgajo. — O priliki škofovega obiskovanja je bil pri Windhorstu nekako mrzlo sprejet, toliko da ne v nemilosti odpuščen. Videti je, da je katoliško središče za to, da od obeh strani po njem bijejo. Kaj pa poreče katoliško ljudstvo na to? Je že odgovorilo. V okrajih Hünfeld-Gerlofeld, kjer so od leta 1870 zmirom volili za središče, so letos volili vladnega kandidata, konservativnega deželnega svetovalca. Ni treba praviti, da zdaj vse, kar piše za vlado, kar diši po liberalizmu, škofa hvali, povzdiguje njegovo modrost in miroljublje. Nam katolikom mora v prvi vrsti merodajavno biti to, kar pride iz Rima; a silo podučni so taki prikazki za katoliško ljudstvo ter priporočajo modrost in previdnost. Sicer se za gotovo nadejamo, da se bode vse to sčasoma poravnalo, ker namen je gotovo na obeh stranéh eden in isti, a le o potih, po katerih mislijo priti do cilja, so različnih misli; vendar to ni nič kaj veselo slišati, kako se iz nasprotnega tabora katolikom ro-gajo in kljub vsemu poravnanju ostane vendar-le neka nezaupnost in mrzenje.

— Nesreča na morji. Kitajska ladija „Takelu malu“, na kterej so bili angleški častniki, se je potopila in veliko ljudi je vtonilo. Ladija je šla iz Kakodato v Neegata. Bila je že blizo tega kraja, kar se vzdigne hud vihar. Da bi bili poprej prišli v pristanišče, so parno moč podvojili. Ker so bili pa kotli stari, niso mogli te sile prenašati ter so se razpočili in ladija se je takoj potopila. Na ladiji je bilo 96 ljudi ali samo eden se je rešil, drugi so vtonili.

— Iz New Yorka se naznanja 4. t. m., da se je španjska barka „Tresaurora“ potopila. Vtonilo je 7 oseb, drugih 6 so pa našli še le čez 5 dni na pol žive. Rešili so se bili v hišici, katero so valovji še pred potopom s krova odnesli.

*) Gotovo mnogim vstreženo. Hvala lepa.

Vredn.

— Rothschildova oporoka. Glavni dedič je soproga in 6 hčer. Razun soproge so imenovani: Viljem, Jakob in Alfons Rothschild. Vsak komi dobi po 1000 mark in vsak sel, ki je bil stalno nameščen, dobi 50 mark.

— Iz Laškega se sliši o groznih povodnjih; tu in tam se oblaki vtrgajo, vode izstopijo in deželo poplavi. Vsled povodnji so nastale velike nesreče na železnicah. Največa nesreča se je zgodila blizu postaje Albenge (Genova). Hudournik Cruba je prestopil bregove in zalil mesto in okolico. Tovorni vlak, ki se je vozil proti Genovi, je prišel blizu potovoda (viadukta) pri Vadini, v tem trenutku se je viadukt sesedel; k sreči je obstal vlak na postaji, ktera je bila vsa pod vodo. Dvanajst vozov je ostalo na progi. Strojvodja in kurjač sta postala žrtvi presilnega napora pri zavoranji. Nesreča primeroma ni bila velika, ker je kratko prej čez viadukt šel osebni vlak. Vsega skupaj se na devetnajstih krajih ni moglo voziti po železnicah, in vlaki so se vsi zakasnili.

— V deželi Birma (Azija) še zmirom ni mirno, kakor poroča Reuter Bureau. Vas Myingun, ktera leži nasproti mesta Minhla, so napadli roparji, ki so požgali 100 hiš. Prebivalci so se branili in napadovalce odpodili. Po goščavah blizu Sagain se klatijo roparji prostovoljci, ki napadajo vozove z živežam in streljajo na vojake, ki jih spremljajo. Neka četa je skrita v goščavi na zahodu od Pegu. Poročnik Tryer 18. bengalskega peš-polka je šel z 80 strelci, da osvobodi Vuna v Myingun-u in tam je našel četo vstašev 1000 mož. Začel se je hud boj, vas so z naskokom vzeli. Poročnik Tryer je bil ranjen in 3 vojaki so bili usmrteni. Vstašev je padlo 60. Tudi po drugih krajih te dežele so boji; tako je polkovnik Lockfurt zgrabil princea Kemendine. Poročnik Ekasly, ki je vodil prednjo armado, je bil umorjen. Po kratkem upor se je princ umaknil in pustil na bojišču 3 mrtve, isto tako več konj in slonov. — Angleži so glavno mesto kaj naglo vzeli, a v osvojeni zemlji ni miru; tu in tam se prikažejo čete vstašev; angleški vojni se hitro umaknejo, a naglo se na drugem kraju prikažejo.

Telegrami.

Zagreb, 21. nov. V deželnem zboru vprašal je Anton Starčevič bana, je li mu znano, kaj bi država začela, če bi ji kdo rekel, da mora Bosno in Hercegovino sprazniti? Ban je rekel, da to ne spada semkaj.

Budapešt, 22. nov. Sporočilo budgetnega odseka avstrijske delegacije o proračunu ministra zunanjih zadev z veliko zadovoljnostjo priznava K a l n o k y j e v e izjave in popolnoma zaupanjem izreka nado, da se bo ministru zunanjih zadev posrečilo tudi na dalje v sporazumljenji z velesilami braniti koristi države v popolni meri po načinu, kakor ga je sedaj objavil.

London, 22. nov. „Times“ piše, da Evropa ne bo nikdar priznala, da bi Bolgarija postala ruska pokrajina. Kedar bi Rusija to skušala zadela bi ob dvojno vrsto zvez. Če bi pa bila Rusija zadovoljna z bolgarsko neodvisnostjo ob poljudni vladi, se bo Evropa na njeno občutljivost vedno ozirala.

London, 21. nov. Delavske demonstracije vdeležilo se je 50.000 ljudi in se je jako mirno zvršila.

Sofija, 21. nov. General Kaulbars zapustil je danes ob 11. uri Sofijo.

Listnica vredništva.

Č. g. P. v G.: Ne zamerite, da Vam želje ne moremo sporniti. Nikoli se radi ne vtikamo v reči in prepire, ki nam mar niso. Da bi bilo brez dobička in vspeha, pa sami veste.

Dopisniku Ij. v K. in več drugim: Brezimihih dopisov ne moremo sprejemati. Da imena dopisovalcev ne tiskamo, se lahko prepričate iz vsakega „Slovenca“, (razun, če kedo to zahteva:) a za ime pa moramo vendar vedeti zaradi mnogih vzrokov.

Blgr. gosp. J. R. v K.: Dovolite, da Vaš dopis še odložimo, ali začasno ali za vselej, še ne vemo. V odgovor le toliko: Hiša se je kmalo razrušila ter osobstvo razšlo ali prostovoljno ali siloma nam ni znano. Trdovratniše se pa vstavlja „sklep privilegiranja“; odsek se snide te dni. Do tega časa molčimo nadjajoč se, da takega madeža izvoljenci slovenski naroda slovenskemu in beji Ljubljani ne bodo vtisnili: „Sufficiant haec pauca; plura tantummodo necessitate coacti.“

Umrli so:

17. nov. Anton Dežman, mazačev sin, 9 mes., Vežarski pot št. 5, božjast. — Marija Urbas, uradnikova vdova, 84 let, Mestni trg št. 13, Bronchitis.

18. nov. Angela Pavšek, konduktorjeva hči, 2½ leta, Kolodvorske ulice št. 20, Bronchitis. — Aleš Šibove, hišni posestnik, 65 let, Gradaške ulice št. 14, pljučnica.

19. nov. Marija Pregel, krojačeva hči, 3 mes., sv. Florjana ulice št. 9, božjast. — Alojzija Bernad, šivelja, 69 let, Vegove ulice št. 6, pljučnica. — Jozefa Novak, devica, 29 let,

Izdajatelj in odgovorni urednik Matej Močnik.

Kravja dolina št. 11, jetika. — Franca Kadunc, hišnikova žena, 47 let, Frančiškanske ulice št. 16, jetika. — Jozefa Persoglia, zasebnica, 74 let, Turjaški trg št. 3, otrpjenje srca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
20.	7. u. zjut.	737.64	+ 1.4	brezv.	megla	0.00
	2. u. pop.	737.60	+ 8.2	sl. vzh.	jasno	
	9. u. zveč.	739.14	+ 3.1	sl. szap.	jasno	
21.	7. u. zjut.	738.15	+ 1.4	sl. vzh.	del. jasno	0.00
	2. u. pop.	737.08	+ 6.4	sl. vzh.	del. jasno	
	9. u. zveč.	737.98	+ 3.0	sl. svzh.	oblačno	

V soboto zjutraj megla, kasneje jasno in lepa noč. — V nedeljo lep dan. Srednja temperatura obeh dni 3.3° C. in 3.1° C., za 0.3° in 0.6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

22. novembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 80	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	84 „ 65	„
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	114 „ 60	„
Papirna renta, davka prosta	101 „ 10	„
Akcije avstr.-ogerske banke	871 „ —	„
Kreditne akcije	287 „ 70	„
London	125 „ 70	„
Srebro	— „ —	„
Francoški napoleond.	9 „ 93½	„
Ces. cekini	5 „ 93	„
Nemške marke	61 „ 65	„

Tržne cene

dné 20. novembra t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	66	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež,	4	55	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	4	22	Jajce, jedno „	—	2
Oves, „	2	76	Mleko, liter „	—	9
Ajda, „	3	74	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	4	22	Telečje „	—	54
Koruza, „	5	04	Svinjsko „	—	54
Krompir, „	2	68	Kostrunovo „	—	30
Leča, „	11	—	Pišanec „	—	40
Grah, „	9	—	Golob „	—	15
Fižol, „	11	—	Seno, 100 kgr.	—	2 68
Maslo, kgr.	1	—	Slama, „	—	2 68
Mast, „	—	63	Drva trda, 4 mtr.	—	6 40
Špeh svež, „	—	60	„ mehka, „	—	4

Zdravstvena vina.

1. Burgundsko vino, staro, priporoča se kot namizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje sosebno proti griži (diarji) ter je v istini najboljšo poživljuje, krepeče zdravstveno sredstvo. *Steklenica po 60 kr.*

2. Malaga-vino, staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj nego črno malaga-vino, v steklenicah po ½ litra 1 gl. 20 kr. in po ¼ litra 60 kr. a. v. izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (9)

3. Marsala-florio, najboljšo Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborno okrepjujoče sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše nego vsaka druga namizna vina. *Steklenica 1 gl. a. v.*

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno enako dobra

v lekarni **Piccoli-jevi** „pri Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

— Prazne steklenice jemljemo po 5 kr. nazaj. —

Zahvala.

Preblagorodna dobrotnika, gospod c. kr. deželni predsednik baron Winkler in njegova soproga baronica Winkler-jeva sta mi povodom smrti svoje matere oziroma tašče, preblagorodne gospe Josipine Persoglia poslala petdeset forintov za uboškeke Ljubljanskega mesta.

Usojam si v ime uboškečev izrekati najtoplejšo zahvalo na tem velikodušnem darilu.

V Ljubljani, 21. dan novembra 1886.

Župan: Grasselli.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sožalne simpatije ob smrti naše nepozabljive matere, oziroma tašče in stare matere, za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu predrage umrle, za premmnoge nji podarjene lepe vence izrekata najlepšo, najpresrečnejšo zahvalo v svojem in v vseh sorodnikov imenu.

Baron in baronica Winkler.

Nova izdaja.

V podpisani bukvarni izšla je ravnokar nova izdaja

„Molitve“

katere naj se kleče opravljajo, po ukazu papeža Leona XIII., v vseh cerkvah svetá po vsaki tihí sv. maši.

Obsega tudi najnovjšo invokacijo k sv. nadangelju Mihaelu. — Tiskane so molitve na prav lične podobice in veljá 100 komadov 2 gl.

Katoliška bukvarna

v Ljubljani, stolni trg šte. 6.

Najboljši papir za cigarete

je **LE HOUBLON**

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (21)

FAC-SIMILE DE L'ETIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Jakob Nagode,

krojač,

naznanuje, da se je o sv. Mihelu preselil ter stane sedaj v Florijanskih ulicah, hiš. šte. 13 v tretjem nadstropji ter se vsem čast. gospodom za daljno zaupanje in delo vladno priporoča. (3)

Žrebanje že prihodnji mesec.

KINCSEM SREČKE à 1 gl. 11 srečk 10 gl. samo

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.